

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4603/23
27.11.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца - противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Драгослав Вученовић, адвокат из Гроцке, ул. Петра Драпшина бр. 15, против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Срђан Радовановић, адвокат из Београда, ул. Кнеза Милоша бр. 28, по тужби ради утврђења и предаје у државину, вредност предмета спора 90.000,00 динара, по противтужби ради раскида уговора, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 38/22 од 22.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.11.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 38/22 од 22.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца АА из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Другог основног суда у Београду П 38/22 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да тужилац по основу уговора о доживотном издржавању који је оверен пред судијом Петог општинског судаом у Београду у предмету ЗР. 1079/07 дана 26.06.2007. године има искључиво право својине на катастарској парцели ..., њива површине 10 а, уписана у лист непокретности ..., КО ... и куће изграђене на наведеној парцели по одобрењу за изградњу бр. 351-19 од 04.03.1980. године издатог од Комитета за комунално стамбене и грађевинске послове Општине Гроцка, која се налази у ул. ...у ..., габарита 10x9 м2. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу преда у државину катастарску парцелу ..., њиву површине 10 ари, уписану у лист непокретности бр. ..., КО ... и кућу саграђену на наведеној парцели по одобрењу за изградњу бр. 351-19 од 04.03.1980. године, које је издато од стране Комитета за комунално – стамбене и грађевинске послове Општине Гроцка, која се налази у улици ... у ..., габарита 10x9 м.

Ставом трећим изреке, усвојен је противтужбени захтев туженог, па је раскинут уговор о доживотном издржавању који је закључен између сада пок. ВВ, као примаоца издржавања и тужиоца АА, као даваоца издржавања, који је оверен пред судијом Петог општинског судаом у Београду у предмету ЗР. 1079/07 дана 26.06.2007. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 204.300,00 динара.

Тужилац је против наведене пресуде благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе чл. 372 ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу одредаба чл. 506 ст. 1 ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... са каснијим изменама и допунама) другостепени суд је утврдио да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка прописаних одредбом чл. 361 ст. 2 тач. 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Такође нема ни битне повреде из чл. 361 ст. 2 тач. 12 ЗПП, на коју жалба тужиоца на пресуду указује, јер је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива, не противречи сама себи и разлозима о битним чињеницама, па се законитост и правилност пресуде може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је са сада пок. ВВ, оцем туженог, закључио уговор о доживотном издржавању пред судијом Петог општинског суда у Београду у предмету ЗР. 1079/07 дана 26.06.2007. године, којим се обавезао да примаоца издржавања доживотно издржава на тај начин што ће му обезбедити храну, обућу, одећу, медицинску помоћ за случај болести, одржавање личне хигијене и хигијене стана, одговарајућу негу и у старости и болести, трошкове лечења, као и да ће га о свом трошку након смрти сахранити и подићи му споменик, а све то према месним обичајима. С друге стране прималац издржавања се обавезао да даваоцу издржавања на име наведених обавеза пренесе право својине на катастарској парцели ..., КО ..., површине 10 ари, уписане у лист непокретности ..., КО ... и ванкњижно право својине на кући саграђеној на истој парцели по основу одобрења за градњу од 04.03.1980. године Комитета за комунално стамбене и грађевинске послове Општине Гроцка.

Тужилац није у био у сродству са сада пок. ВВ, већ је син ГГ, која је након смрти супруге ВВ, повремено помагала истом у вођењу домаћинства, кућним пословима, одржавању хигијене и кувању топлих obroka.

ДД, мајка туженог, рођена је 15.07.1929. године, а преминула је 28.06.2000. године. ВВ, отац туженог, рођен је 08.10.1931. године, а преминуо је 12.03.2011. године. Непокретности које су предмет уговора о доживотном издржавању представљали су заједничку имовину сада пок. ДД и пок. ВВ, јер је иста стечена током трајања њиховог брака и њихове брачне заједнице, па је следствено наведеном, њихов син, тужени, правоснажним решењима Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Младеновцу од 30.03.2011. године оглашен за јединог наследника на предметној имовини. Тужени је по основу правноснажних оставинских решења иза својих родитеља извршио упис свог права својине на предметним непокретностима са обимом удела 1/1 у РГЗ, СКН Гроцка.

ВВ је у периоду након закључења уговора о доживотном издржавању, па све до своје смрти био генерално здрав и виталан човек и углавном је сам о себи бринуо и себи обезбеђивао неопходну терапију и одлазио у набавку, те тужилац није у целости извршавао уговором преузете обавезе и није се старао о плаћању трошкова за домаћинство сада пок. ВВ, већ је само повремено бринуо о здрављу ВВ тако што га је неколико пута одвезао код лекара, али није одлазио у набавке хране и није му обезбеђивао огрев, нити је након његове смрти учествовао у плаћању трошкова сахране и гробног места обзиром да је ВВ за живота себи обезбедио гробно место и финансирао подизање споменика.

Првостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања закључио да тужилац као давалац издржавања није испуњавао своју уговорну обавезу издржавања која се састоји из низа чинидби које је био дужан да предузима континуирано од момента закључења уговора о доживотном издржавању па све до смрти примаоца издржавања због чега су се стекли услови за раскид уговора о доживотном издржавању применом одредбе члана 12, члана 13, члана 17 и члана 128 ЗОО, у вези одредбе члана 194 ЗОН, док је одбио тужбени захтев тужиоца за утврђење права својине на предметној непокретности по основу уговора о доживотном издржавању и предаји у државину истих.

Овакву одлуку првостепеног суда као правилну и на закону засновану прихвата и Апелациони суд, као другостепени суд.

По оцени Апелационог суда неосновано се наводима жалбе тужиоца оспорава утврђено чињенично стање. Ово са разлога што је првостепени суд правилно ценио сваки доказ понаособ и све доказе у међусобној свеобухватности у смислу одредби члана 8 ЗПП, те правилно није поклонио своју веру исказима сведока ГГ, ЂЂ, ЕЕ да су ГГ и пок. ВВ живели у ванбрачној заједници обзиром да је ГГ тужиочева мајка која је несумњиво лично заинтересована за исход парничног поступка, док је ЂЂ у ... живела до 2005. године, а ЕЕ до 2000. године, па следствено наведеном не могу имати директних и непосредних сазнања о томе да ли је, на који начин и у ком обиму тужилац евентуално испуњавао своје обавезе из уговора о доживотном издржавању обзиром да су у ... боравиле само повремено када су долазиле у госте. Додатно, првостепени суд је правилно оценио да су њихови искази у директној супротности са исказима сведока ЖЖ, ЗЗ, ИИ и ЈЈ којима је првостепени суд у целости поклонио своју веру и који су изјавили да је ГГ у ВВ кући повремено боравила, како би кувала и бринула о хигијени, као и да је најчешће долазила у данима када је исплаћивана пензија и понекад је остајала 2-3 дана након чега би одлазила. Такође је првостепени суд правилно оценио исказе сведоке ИИ, КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, ЈЈ, НН, ЊЊ и ОО који, као претежни суседи покојника, имају непосредних сазнања да је мајка тужиоца била ангажована да повремено помогне пок. ВВ и то углавном у ситуацијама када је њему био потребан превоз код лекара, што су између осталог, поред туженог, чиниле и комшије и пријатељи, а из чега првостепени суд, обзиром да им је у целости поклонио своју веру, правилно закључује да тужилац током трајања уговора о доживотном издржавању није комплетно збрињавао све потребе пок. ВВ здравствене и животне, нити је истог сахранио, па се на тај начин није остварио циљ и сврха уговора о доживотном издржавању.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно применио и материјално право када је констатовао да је уговор о доживотном издржавању одредбом из чл. 194 ст. 1 ЗОН дефинисан као уговор којим се једна уговорна страна обавезује да до краја живота издржава другог уговорника или треће лице, док се прималац обавезује да у накнаду за то даваоцу пренесе својину на непокретним или покретним стварима које је има у моменту закључења уговора, а предаја уговорених ствари се одлаже до смрти примаоца издржавања. Из овог следи да се ради о двострано обавезном теретном и алеаторном правном послу, да давалац издржавања почиње да испуњава уговор од његовог закључења, ако другачије није уговорено и да његова обавеза траје до краја живота друге уговорне стране. Давалац уговором преузима алеаторну обавезу коју треба први да испуни да би од друге стране добио испуњење. Друга уговорна страна до краја живота прима испуњење, а своју обавезу давања уговорене накнаде у стварима или правима испуњава једнократно у тренутку смрти. По одредби из чл. 148 ст. 1 ЗОО уговори имају дејства између уговорних страна и њихових универзалних правних следбеника, па наследник примаоца издржавања има право да поднесе тужбу за раскид уговора и када то његов правни претходник није учинио, али исто тако има право и да настави започету парницу. Како је у првостепеном поступку правилно утврђено да тужилац није издржавао оца туженог на уговорени начин, то је правилно првостепени суд одлучио када је усвојио противтужбени, а одбио тужбени захтев тужиоца.

Из наведених разлога, применом одредбе чл. 375 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 125/04 и 111/09) Апелациони суд је одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, те је иста потврђена применом одредбе чл. 387 тач. 2 ЗПП (“Службени гласник РС” 125/04 и 111/09).

Тужилац није успео у жалбеном поступку, те је применом одредбе чл. 161 ст. 1 ЗПП (“Службени гласник РС” 125/04 и 111/09) одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Марина Јакић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ћокић